

No. 9

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 250.
Miesięcznie „ 85.
za roznośnienie
15 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 350.
miesięcznie „ 110.
poza Łodzią egz. 400.
w Ameryce 1/2 dolara
miesięcznie.

KALENDARZYK:
Niedziela Marjanny P
Poniedziałek Agatona
Wtorek Honoraty P.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 10 stycznia 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada

KINOROSY | DYAMENTY ŚMIERCI

Dramat sensacyjny
w 5 aktach na tle
ZBRODNI SEKTY
CHINSKIEJ. — —

Walka o Górny Śląsk.

Nowa koalicja w Europie.

BERLIN Według telegramów prasy niemieckiej przymierze zaoferowane między Włochami, Czechami, Rumunją oraz Jugosławją jest już faktem niemal dokonany.

Z Ameryki.

WASZYNGTON Z kół politycznych bliskich Białego Domu donoszą iż prezydent Harding zajęty jest przeprowadzeniem następujących postulatów 1) Wznowienie stosunków z Niemcami. 2) Wycofanie wojsk amerykańskich z terenów w okupowanych. 3) Wznowienie stosunków handlowych z Rosją.

„Chicago Tribune“ donosi z Waszyngtonu, że Harding zamierza po objęciu swego stanowiska co nastąpi 4 marca, zwołać do Waszyngtonu konferencję międzynarodową w sprawie powszechnego rozbrojenia. Na konferencję zostaną zaproszone wszystkie mocarstwa.

Sprawy rosyjskie.

Tel. wł. — Wilno 8 stycznia. — W ostatnich dniach wykryto tu organizację bolszewicką, mającą na celu niszczenie torów kolejowych i mostów, oraz zamachy na osoby urzędowe między innymi na gen. Żeligowskiego. Dochodzenia w tej sprawie prowadzi władze wojskowe, które dokonały licznych aresztowań. W mieszkaniach aresztowanych znaleziono kilkadziesiąt pudów dynamitu. Centrum tej organizacji znajduje się w Mińsku.

Rozpoczęło się w Budapeszcie konstituujące zbrojnie wojskowej Ligi antybolszewickiej. Celem Ligi jest zwalczanie bolszewizmu i zorganizowanie mieszczaństwa i robotników przez propagandę. Oprócz delegatów narodowych ma Liga za zadanie zorganizowania wszystkich narodów, którym grozi niebezpieczeństwo bolszewickie, w jeden związek antybolszewicki. Prezydentem honorowym związku został hr. Wojciech Apponyi. Zgromadzenie konstituujące uchwaliło wysłać deputację honorową do naczelnika państwa i arc. Józefa.

Z Grecji.

PARYŻ. 91 (PAT) Prasa ogłasza treści przemówienia króla Konstantyna w greckiej Izbie deputowanych. Król zaznaczył stanowczą wolę całego społeczeństwa greckiego do współpracy z potężnymi sprzymierzeńcami. Przymierze pomiędzy Grecją a Serbią stanowi silną gwarancję pokoju, a zamierzone małżeństwo następcy tronu greckiego z księżną rumuńską i rumuńskiego następcy tronu z ks. Heleną zapewni serdeczne stosunki pomiędzy Grecją i Rumunją.

BERLIN Berliński „Dav Tag.“ pisze, iż osią polityki europejskiej jest dzisiaj sprawa G. Śląska, która może być zarzewiem nowej wojny. Strata G. Śląska dla Niemców, pisze „D. Tag.“ jest rzeczą dzisiaj niwątpliwą, a niezem nietyłumaczony spadek marki polskiej jest rezultatem spekulacji i gry zgraniczonej Niemiec, której owoce niedługo będą na siebie czekać.

PARYŻ Konferencja ambasadorów postanowiła nie o powołanie na notę niemiecką w sprawie przesunięcia terminu plebiscytu na Śląsku. Termin ten w żadnym razie nie może ulegnąć zwłoce.

BYTOM. 91 (PAT) Dziś odbył się w Bytomiu w Miejskim Domu Koncertowym wielki wiec górnośląskiej partii ludowej skupiającej te niemiecką inteligencję, która pragnie połączenia Śląska z Polską do zgromadzonych w liczbie około 3000 osób przemawiali po niemiecku sędzia Hutschler radca szkolny Enschel prof. Banas i konduktor Skrzypiec. Wszyscy mówcy wypowiedzieli się za połączenie Śląska z Polską.

Depesze z Berlina donoszą, że rząd niemiecki wysłał do ententy nową notę z protestem przeciwko regulaminowi plebiscytowemu na Górnym Śląsku ogłoszonemu urzędowo przez międzysojuszniczą komisję w Opolu. W proteście tym wystąpił rząd niemiecki przeciwko rzekomym trudnościom stawianym emigrantom, twierdząc, że czwarta kategoria wyborców „Wydalenych“ na Górnym Śląsku według prawa niemieckiego nie istniała. Najbardziej protestować będzie rząd niemiecki przeciwko niedopuszczeniu do głosowania przybyłych na Górny Śląsk po 1913 r. Niemcy domagają się aby dopuszczeni zostali do głosowania wszyscy, którzy się tu sprowadzili do 1 stycznia 1914 r. Berliner Tag. Twierdzi że regulamin koalicyjny pozbawia w ten sposób prawa głosowania 80 do 85 proc. urzędników niemieckich na Górnym Śląsku. 30 do 35 proc. funkcjonariuszów prywatnych i 10 do 30 proc. robotników prywatnych. Niezawodnie cyfry te wzięte też pod uwagę komisja koalicyjna przy układaniu regulaminu plebiscytowego jednakże w tej chwili, że ludzie którzy byli nasłani na Górny Śląsk przez rząd niemiecki głównie w celach germanizatorskich nie powinni mieć prawa do decydowania o dalszej przynależności tego kraju.

Kwestja rozbrojenia Niemiec.

Petit Parisien podkreślił, że ze sprawozdania międzysojuszniczej komisji kontrolującej wynika jasno, iż na czele niemieckiej straży obywatelskiej stała dawni członkowie cesarskiego sztabu generalnego. Dziennik jest zdania, iż aby zadowolić Francję, wystarczyłoby aby rząd niemiecki zgodził się na zniesienie tych organizacji i połączenie ich z armią regularną.

Służba radiotelegraficzna między Francją i Anglią została dziś zainaugurowana przez radio prezydenta Milleranda do króla Jerzego w którym prezydent wyraża życzenia, aby wezły które połączyły w czasie wojny oba narody wzmocniły się i zacieśniły w długim i pomysłnym pokoju. Drugie radio podsekretarza stanu poczt zawiera życzenia aby nowy środek komunikacji przyczynił się do rozwoju stosunków ekonomicznych między obydwojnami narodami.

Chicago Tribune ogłasza pierwszą część sprawozdania marszałka Focha przedłożonego Radzie ambasadorów o stanie rozbrojenia i demobilizacji Niemiec. Ta część pierwsza dotyczy niemieckiej żeglugi napowietrznej. Foch podkreśla że stwierdzono nowe usiłowania Niemiec w celu wznowienia żeglugi napowietrznej. Skonstatowano, że w Niemczech ukryto przed wydaniem koalicji 26623 motory lotnicze 13079 samolotów i hydroplanów oraz 6 zeppelinów. Oprócz tego stwierdziła komisja koalicyjna wiele ukrytego materiału lotniczego. Rząd niemiecki potwierdził ten fakt i oświadczył, że zarządzi wydanie ukrytego materiału. Stwierdzono również, że fabryka Junkersa przyjęła zamówienia na 150 samolotów lotniczych. Część tych zamówień już wykonała. Zakłady Fokkera zajęte są fabrykacją nowych samolotów.

Skandal wśród milionerów łódzkich.

Dawid Ickeschon, milioner kupiec Łódzi, zawiadomił — policie że dnia 25 zm. córke jego, 19-letnia Berte uprowadził Tadeusz Samolewicz, liczący lat 23, urzędnik „Imki“ w Łodzi i wyjechał z nią w kierunku Lwowa.

Jak zeznał T. pisze lwowska „Gaz. Wiecz.“ przed wyjazdem na kilka dni S. oświadczył się o rękę córki, ale nie został przyjęty. Wów czas napisał list do Berty, że gdy otrzyma 100.000 mk., zrzeknie się jej na zawsze. Za pośrednictwem brata swego, J. Freilicha, „milioner łódzki“ wypłacił Samolewiczowi 45.000 mk., a ten na piśmie zrzekł się panny Berty. Pomimo tego zapewnienia, znikła z domu Berta, a z nią biblioteka o wartości 120.000 mk. i kosztowności. Równocześnie znikł i Samolewicz z Łodzi.

Uwiedziona o tem dyrekcja policji we Lwowie odkryła Samolewicza i Bertę, która oddana ojcu za pokwitowaniem.

Przy aresztowanym Samolewiczem znaleziono nierzadko dokumenty, świadczące, że jest on poddanym amerykańskim.

Znaleziono także dokument, świadczący że był oficerem policji w Nowym Jorku. Z innego znów dokumentu dowiedziano się, że

był podchorążym w armii polskiej i został w marcu 1920 r. zdemobilizowany. Dalej znaleziono przy nim znaczniejszą ilość różnych blankietów „inblanko“, zaopatrzonej w odciśnięcie pieczęci, paszport z Grudnia, siedm biletów wojskowych z pieczęciami D.O.G. Pomorze lub „Imki“, karte służbowa, upoważniająca go do przeprowadzenia rewizji, gdzie zechce, legitymacje jako urzędnika D.O.G. Pomorze, dwa dokumenty podróży z Grudnia dla nie wypełnione, zezwolenie do używania pociągów dyplomatycznych z podnosem gen. Roji, wydane w czerwcu z r., a więc w czasie, gdy nie służył w armii. W końcu znaleziono legitymacje „Czerwonego Krzyża“ z podpisem kapitanów Lelenda i Mitchella. Ten ostatni uznał dokument za fałszywy, a rzekomy podpis nawet za niemożliwy. Dokumenty „Imki“ są prawdziwe. Samolewicz skradł je Mitchellowi.

Na razie aresztowanego Samolewicza pozostawiono w Jarosławiu w szpitalu, bo jest obłożnie chory. Policja zaś na podstawie znalezionych dokumentów bada zdaje się nader bogata w różne epizody przeszłości nieszczęśliwego amanta córki milionera łódzkiego.

Uroczyste otwarcie gmachu szkoły polskiej.

(k) Wczoraj o godz. 4 pp. odbyła się uroczystość poświęcenia własnego gmachu nowego gimnazjum miejskiego oraz poświęcenia sztandaru teje uczelni i powitanie powracających z placu boju wychowawców szkoły, którzy pospieszyli na apel obrony o czynny. Powracających młodocianych bohaterów witali przełożeni gimnazjum i Rady Pedagogicznej, poczem nastąpiło poświęcenie lokalu, przy ul. Senkiewicza 44 aktu poświęcenia gmachu, oraz sztandaru dokonał ks. prałat Tymieniecki w asyście ks. prefekta gimnazjum, Kaczyńskiego.

Pierwsze przemówienie wygłosił ks. prałat Tymieniecki, nawiązując do ważności chwili gdy w murach, które wniósł nareszcie obecnie znajduje godne siedlisko ognisko oświaty polskiej. Dyrektor gimnazjum p. Starkiewicz streszczył historię uczelni, która powstała na miejscu znanej rosyjskiej czteroklasowej Aleksandrówki. Działanie szkolną po ustąpieniu Rosjan przeniesiono do czteroklasowej szkoły miejskiej, mieszczącej się przy ul. Targowej 18, a z chwilą wypełnienia rozszerzonego programu szkolnictwa łódzkiego czteroklasówkę miejską przetrworzono na gimnazjum i w roku bieżącym czynną jest w niem już szósta klasa.

Gmach Rada miejska oddała na użytek gimnazjum jeszcze przed rokiem, lecz przejęcie go ustatkowało dopiero obecnie po usunięciu stamtąd szpitala wojskowego. W końcu dyr. odczytał pismo gratulacyjne ministra oświaty, Rataja.

Wojewoda łódzki p. Kamiński zwrócił się do młodzieży, zaznaczając iż jest ona w szczęśliwszem położeniu niż starsza generacja, gdyż unika bolesnego rozdzwiku pomiędzy obcą szkołą a niekazaną miłością ojczyzny, wpałaniami przez rodzinę pod jarzmem najeźdźcy. Radny Kern w imieniu Rady miejskiej zaznaczył, iż obecny samorząd miejski najgoręcej popiera rozwój szkoły polskiej, ks. prefekt Kuczyński mówił o obowiązkach młodzieży, w imieniu rodziców, radny Węgierski z frakcji P. P. S. wyraził życzenie, aby gimnazjum nazwano imieniem naczelnika Państwa, Józefa Piłsudskiego, czcząc w ten sposób jego zasługi dla ojczyzny, co poparł przemawiający w imieniu nauczycielstwa p. z. bicki. Uroczystość zgromadziła liczne tłumy.

KRONIKA

—Sady wojenne.

Do obwodu sądu wojennego D.O.G. Łódź należy 1) obwód Łódzki — dla obszaru powiatowych komend uzupełnień w Łodzi, Tomaszowie Rawskim i Kaliszu; 2) obwód Kutnowski dla obszaru powiatowych komend uzupełnień w Kutnie i w Łowiczu; 3) obwód Włocławski — dla obszaru powiatowych komend uzupełnień we Włocławku i w Koninie.

—Listy do Rosji.

Zarząd główny pol. Tow. Czerw. Krzyża podaje dowiadomości, że od dnia 1 stycznia 1921 roku listy do Rosji przyjmowane są wyłącznie w Sekcji Jeńców P.T. Cz. K. Nowo-Senatorska Nr. 1 (Hotel Rzymski) 3-cie piętro.

—Mianowania.

Mikołaj Urbanowicz został mianowany Sędzią Śledczym Sądu Okręgowego w Łodzi.

—Katastrofa kolejowa w Kaliszu.

Dn. 8 b. m. o godz. 8 ej donosi „Gazeta Kaliska“ rano pociąg uczniowski, zdążający ze Szczępiólna do Kalisza, na zwrotnicy na 5 posterunku w Noskowie wykołcił się. Około 4 osób, przeważnie dzieci, odniosło cięższe rany, a mianowicie: strażnik kolejowy Nowacki, szeregowiec Hoffman z 29 p. S. K., Naruszewski Kazimierz: 30 lat i Grodzicki Stanisław 12 lat odniosło ciężkie rany, a zwłaszcza Grodzicki, który ma obite obie ręce i lewą nogę.

Przyczyna wykołczenia nie została jeszcze ustalona. Odpowiednie władze prowadzą energiczne dochodzenie.

—M. uka.

Nauka w 4 ro kl. Szkoła Wieczorowej dla dorosłych Pol. Mac. Szk. rozpocznie się w niedzielę dnia 10 stycznia 1921 przy ul. Nawrot 12, o zwykłej porze.

—„Sarmata“.

Towarzystwo Tomaszowskiej fabryki maszyn i narzędzi rolniczych „Sarmata“ ma zamiar zwiększyć swój kapitał zakładowy, przez wypuszczenie nowej emisji akcji.

—Papiernia.

Fabryka papieru Ssyngera w Panjanicach zwiększa swój kapitał zakładowy.

—Fozwożenia na przyrząd.

Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że kupcy, którzy mieli w swoim czasie pozwolenia na przywóz towarów zagranicznych, tracą z powodu przedawnienia to prawo, a jeżeli mają chęć przywozu towarów, muszą się posiarzać o nowe pozwolenia.

— Wolny przewóz przez Czechosłowację.

Przewóz przez terytorium republiki czechosłowackiej jest zupełnie wolnym, wyjąwszy przedmioty państwowego monopolu; o tem została dyrekcja P. K. P. w Krakowie przez Dyrekcję kolei w Olomuńcu zawiadomiona.

— Spadek cen w Niemczech

Jak donoszą z Berlina, dnia 8 stycznia b. r. zaznaczyła się wydatnie niżka cen różnych towarów, szczególnie zaś konfekcji damskiej.

— Zakupy wełny.

„Frankfurter Zig.“ donosi, że rząd polski zakupił od rządu angielskiego 35 tysięcy ball wełny australijskiej. Gazeta zaznacza doniosłość tej transakcji dla sprawy uregulowania polskiego przemysłu włókienniczego.

— Pod kołami wozu.

w) Przy ul. Andrzeja, około domu Nr. 15 woźnica Sani Paw Kubiak, najechał wozem ciężarowym na Antoniego Kacperskiego, którego karetka pogotowia zabrała do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

— Pod samochodem.

w) Przy ul. Piotrkowskiej, róg Czerwonej, został najechany przez samochód posterunkowy rezerwy miejskiej Stefan Siczak. Wezwane pogotowie ratunkowe po udzieleniu mu pierwszej pomocy, przewiozło go do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

— Nieżywe niemowlę.

w) Przy ul. I Maja obok niewykończonego domu znaleziono trupą noworodka płci męskiej. Trupa zabezpieczona na miejscu do zejścia władz sądowych.

— P. rzucone dzielą.

w) Przy ul. Pomorskiej 91 znaleziono podrzutka płci męskiej, około 1 roku mającego, którego przesłano do „Żłobka“, mieszczącego się przy ul. Bóżnej 5.

— Pojarzani.

w) W mieszkaniu Fabjana Natana zam. przy ul. Piotrkowskiej 117, wybuchł pożar wskutek nieostrożnego obchodzenia się z naftą. Znajdujące się w kuchni służąca Nowacek Rozalia, oraz dwoje małych dzieci zostały silnie poparzone, których pogotowie ratunkowe zabrało do szpitala w stanie ciężkim.

— Kradzieża.

Z mieszkania Urbanika Antoniego, zam. przy ul. Aleksandrowskiej 125, skradzione różnych rzeczy na sumę 150.000 mk. O powyższej kradzieży zawiadomiono Urząd Śledczy.

Oszuści w misji handlowej.

Niedawno bawił w Wiedniu gen. Romek z Warszawy w charakterze urzędowym, aby przeprowadzić dochodzenia w sprawie rządowych zakupów na gruncie wiedeńskim, zarządzone z powodu zarzutów podnoszonych przeciwko niektórym członkom polskiej misji handlowej w Wiedniu. Wyniki dochodzeń trzymane są w tajemnicy.

Jak słychać niektórym członkom tej misji zarzucono, że kupowali oni dla rządu polskiego wszystkie towary za pośrednictwem towarzystwa „Omnia“. Towarzystwo to miało monopol na dostawy rządowe, chociaż sprzedaje o 20-30 proc. drożej od innych towarzystw. Między innymi zarzutami był i ten, że jeden z członków misji handlowej ma być akcjonariuszem towarzystwa „Omnia“. W ten sposób miano wedle tych patentów przyznać towarzystwu „Omnia“ dostawę białiny dla żołnierzy w cenie 1 i pół miliona mk. t. j. znacznie drożej, aniżeli ofiarowali prywatni dostawcy.

Nowo kręactwa Czechów.

„Venkov“ donosi z Parvza, że podjęto tam akcje w celu zmiany granicy na Śląsku Cieszyńskim. Przybył do Paryża przewodniczący komisji delimitacyjnej, Uffler, który oświadczył że ktokolwiek przyjedzie na Śląsk Cieszyński uważa przepełnienie miasta Cieszyzna i oddzielenie od dworca kolejowego za niemożliwe do utrzymania. Polacy żądają dworca kolejowego i tej części miasta, która przypadła Czechosłowacji. To samo pismo donosi o propozycji, aby zachodnia część Cieszyzna oddać Czechom wzamian za kompensaty w okolicach Frysztatu i na południu.

